

OLAIR İSTİQAMƏT VƏ QAYDALAR NAXÇIVAN DÖVLƏT UNIVERSİTETİ

SIYASƏT SƏNƏDİ NAXÇIVAN DÖVLƏT UNIVERSİTETİNİN
ELMİ ŞURASININ 18 SENTYABR 2024-CÜ İL TARİXLİ
(PROTOKOL NO: 01) İCLASININ QƏRARI İLƏ TƏSDİQ
EDİLMİŞDİR

BİZİMLƏ ƏLAQƏ

r.jafarli@ndu.edu.az
www.ndu.edu.az

OAIR İstiqamət və Qaydalar Naxçıvan Dövlət Universiteti

1. Giriş

Naxçıvan Dövlət Universitetinin Açıq Əlyazmalar İnstitusional Depozitarı (OAIR) tədqiqat materiallarının, tədris məzmunlarının, elmi məqalələrin, dissertasiyaların, məruzələrin və digər intellektual mülkiyyətlərin saxlanması, qorunması və açıq şəkildə yayılması üçün bir rəqəmsal platformadır. Bu OAIR İstiqamət və Qaydalar, depozitarın funksiyalarını, fəaliyyətlərini və istifadəçilərinin məsuliyyətlərini müəyyən edir.

2. Məqsəd

OAIR-in məqsədi, universitetin rəqəmsal məzmunlarını mühafizə etmək, istifadəçilərin bu materiallara davamlı və açıq şəkildə əlçatan olmasını təmin etməkdir. Bu qaydalar işlərin qorunması, istifadəsi və yayılması ilə bağlı təlimatları təyin edir.

3. Məzmunu Giriş və Məhdudiyyətlər

- İşlərin Yerləşdirilməsi: OAIR-ə yerləşdiriləcək bütün materiallar, sənəd etibarlılığı, müəllif hüquqları və akademik standartlar nəzərə alınmaqla uyğun formatlarda təqdim edilməlidir.
- Məhdudiyyətlər: İşlərə giriş, Təqdim Edənin müəyyən etdiyi hər hansı bir giriş məhdudiyyətləri, embargo və ya məxfilik tələblərinə uyğun olaraq həyata keçirilir.
- Embargo Dövrü: İşlərin ictimaiyyətə təqdim olunmadan əvvəl müəyyən müddət ərzində istifadəsinin məhdudlaşdırılması tələb oluna bilər. Təqdim Edən, təqdimat zamanı embargo dövrünü müəyyən etməkdən məsuldur.

4. Format və Əlaqələndirmə Qaydaları

- Format Dayanıqlığı: Tədqiqat materialları və digər müvafiq məzmunlar PDF/A, TIFF, XML və digər standartlaşdırılmış və hərtərəfli dəstəklənən fayl formatlarında təqdim edilməlidir.
- Miqrasiya və Emulasiya: Universitet, lazımi hallarda köhnəlmiş proqram mühitlərini təqlid etmək və faylları yeni platformalara köçürmək üçün emulasiya vasitələrindən istifadə edəcəkdir.

5. Metadata Qorunması

- İşlərin Metadata Yoxlanılması: Tədqiqat materialları və digər depozitar materialları ilə birlikdə təsviri, struktur, inzibati və texniki metadata məlumatları saxlanılır.

- Metadata Qorunması: Metadata məlumatları uzunmüddətli istifadə və aşkar edilməni təmin etmək məqsədilə qorunacaqdır.

6. Təqdimat və İstifadəçilərin Məsuliyyətləri

- Təqdim Edən: İşin hüquqi, intellektual mülkiyyət məsələləri ilə bağlı bütün icazələri almalıdır. Təqdim Edən, işin orijinallığı və üçüncü tərəf hüquqları ilə bağlı məsələləri nəzərdən keçirməli və təmin etməlidir.
- İstifadəçi: Açıq Əlyazma vasitəsilə yerləşdirilmiş məzmunları istismar edərkən, bu qaydalara və seçilmiş Açıq Əlyazma lisenziyasının şərtlərinə riayət etməlidir.

7. Qorunma və Arxivləşdirmə

- Əsas Arxiv Qorunması: İşlərin əsas saxlanması və arxivləşdirilməsi məqsədi ilə universitet, lazımi tədbirləri görəcək və işləri müvafiq formatlarda uzunmüddətli qoruma təmin edəcəkdir.
- Köçürmə: İşlərin köhnəlmiş platformalara və sistemlərə uyğun formatlara köçürülməsi tələb olunduğu hallarda, universitet bu prosesləri həyata keçirəcəkdir.
- Tez-tez Baxışlar: İşlərin yoxlanılması və auditləri, hər hansı mümkün problemlərin müəyyən olunması və həlli üçün mütəmadi olaraq həyata keçirilir.

8. Təlimat və Təhsil

- Məzmun Təqdimatı: İşlərin depozitara təqdim olunması zamanı təlimatlar və tələblər, müəlliflərin və istifadəçilərin məlumatlı olmasını təmin etmək məqsədilə açıq şəkildə mövcuddur.
- Təlim Kursları: Təqdim Edənlərə, əməkdaşlara və istifadəçilərə ən yaxşı təcrübələri öyrətmək məqsədilə təlim kursları və seminarlar təşkil ediləcəkdir.

9. Əlaqələndirmə və Əlaqələr

- Məlumat Mərkəzi: OAIR-in texniki dəstəyi və məlumatların saxlanması ilə bağlı mərkəz müəyyən olunmuşdur. Bu mərkəz, işlərin saxlanması, qorunması və uzunmüddətli erişimi ilə bağlı bütün əməliyyatların yerinə yetirilməsində təlimat və dəstək təmin edəcəkdir.
- İnstitusional Nümayəndə: NDU tərəfindən işlərin təqdim edilməsi və təhlükəsizliyi ilə bağlı təyin olunmuş nümayəndə, lazımi tədbirləri və məlumatların qorunması ilə bağlı tələb olunan mexanizmləri təmin edəcəkdir.

10. İnkişaf və Yeniliklər

Bu qaydalar, tələb olunan texnoloji inkişaf, institusional tələblər və qanuni öhdəliklər nəzərə alınaraq mütəmadi olaraq nəzərdən keçiriləcəkdir. Bu yeniliklər, işlərin mühafizəsi ilə bağlı praktikaları daha effektiv və beynəlxalq standartlara uyğun hala gətirmək məqsədini güdür.

Təqdim Edənlərin Məqsədi

Təqdim Edən, bu OAIR İstiqamət və Qaydalar ilə razılaşaraq, təqdim etdiyi materialları Naxçıvan Dövlət Universitetinin İstitusional Depozitarına yerləşdirərkən bütün məzmunların uyğun standartlara və tələb olunan qaydalara uyğun olaraq təqdim edilməsi üçün məsuliyyət daşıyır.

Bu OAIR İstiqamət və Qaydalar, Naxçıvan Dövlət Universitetinin Açıq Əlyazmalar İstitusional Depozitarının effektiv şəkildə fəaliyyət göstərməsi üçün əsas prinsipləri və prosedurları müəyyən edir. Lüzum olduqda, bu qaydalar yeni texnologiya və tələblərə uyğun olaraq yenilənəcəkdir.